

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
в. о. ректора Національного
транспортного університету

Микола ДМИТРИЧЕНКО

OK _____ 2023 р.

ПРОГРАМА
блоку вступного іспиту для іноземців з мови навчання (української)
для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра

Київ – 2023

Програму блоку вступного іспиту для іноземців з мови навчання (української) для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра розроблено комісією для проведення блоків вступних іспитів для іноземців з мови навчання (української) для вступу на навчання для здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра.

Голова комісії
для проведення блоків вступних іспитів
канд. філол. наук, доцент

Наталія ЗОЗУЛЯ

« 13 » 04 2023 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету 13 квітня 2023 року, протокол № 35.

Заступник голови
Науково-методичної ради,
канд. техн. наук, доцент

Віталій ХАРУТА

« 13 » 04 2023 р.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Вступ.....	4
Мета і завдання блоку вступного іспиту.....	4
Вимоги до підготовленості вступників.....	4
Мовленнєві вміння (рівень B2).....	5
Форма проведення та загальна характеристика основних складових блоку вступного іспиту.....	7
Зміст мовного матеріалу.....	8
Критерії оцінювання за результатами блоку вступного іспиту.....	10
Додаток А. Зразок завдань блоку вступного іспиту.....	14

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ

Програму блоку вступного іспиту з мови навчання (української) для іноземців, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра на підставі академічних прав, що надаються документом про здобутий ступінь (рівень) освіти в країні його походження, еквівалентний освітньому ступеню бакалавра (НРК6) або освітньому ступеню магістра (освітньо-кваліфікаційному рівню спеціаліста) (НРК7), розроблено на основі Загальноосвітнього стандарту з української мови як іноземної (рівні: A1, A2; B1, B2; C1), Класифікації рівнів володіння державною мовою та вимог до них (Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 24 червня 2021 року № 31), Порядку перевірки рівня володіння державною мовою, єдині вимоги до процедури проведення іспитів та критерії оцінювання (Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 13 травня 2021 року № 20) та Комплексу програм з української мови як іноземної, рекомендованого Міністерством освіти і науки України (наказ МОНУ від 24 червня 2014 р. № 750 «Про надання навчальній літературі грифів Міністерства освіти і науки України»), системи «Загальноєвропейських компетенцій володіння іноземною мовою» (Common European Framework of Reference for Language Learning and Testing, також відомої як CEFR), розробленої Комісією Ради Європи з мовних питань.

Мета і завдання блоку вступного іспиту

Блок вступного іспиту з мови навчання (української) для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра проводиться з метою перевірки сформованості знань, умінь і навичок вступників у видах мовленнєвої діяльності, необхідних для навчання в магістратурі.

Завданням блоку вступного іспиту є визначення загального і професійно орієнтованого рівнів сформованості мовленнєвої компетенції іноземців та осіб без громадянства.

Вимоги до підготовленості вступників

Вступники до магістратури повинні володіти мовою навчання (українською) на середньому рівні другого ступеня (B2), який відповідно до вимог Європейської системи (CEFR) свідчить про здатність спілкуватися в широкому колі ситуацій культурної, навчальної та професійної сфер, дозволяє вести професійну діяльність в якості спеціаліста негуманітарного профілю; дозволяє говорити з носіями мови досить швидко і спонтанно на професійні теми з викладом своєї думки, оцінкою думки інших. Середній рівень другого ступеня засвідчує, що особа може розуміти основні ідеї комплексного тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, включаючи спеціалізовані дискусії за своїм фахом; може спілкуватися з носіями мови з таким ступенем швидкості та спонтанності, який уможливило регулярні

відносини з ними, не викликаючи труднощів для жодної зі сторін; може чітко і докладно висловлюватися з багатьох тем, зокрема висловлювати свою думку з певного питання, наводячи переваги і недоліки різних позицій. Зазначений рівень володіння українською мовою дозволяє претенденту активно брати участь в освітньому процесі в магістратурі і опановувати професійну діяльність українською мовою в якості спеціаліста технічного, гуманітарного, природничо-наукового профілів тощо.

Мовленнєві вміння (рівень В2)

1. Аудіювання:

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, дебатів, доповідей, бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю;

- розуміти обговорення проблем загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру, що має на меті досягнення порозуміння;

- розуміти повідомлення та інструкції в академічному та професійному середовищі;

- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання;

- визначати позицію і точку зору мовця.

2. Говоріння:

а) Діалогічне мовлення:

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час обговорень, дискусій, бесід, що пов'язані з навчанням та професією;

- чітко аргументувати відносно актуальних тем в академічному та професійному житті (на семінарах, конференціях, зустрічах);

- бути здатними ефективно спілкуватися українською мовою у професійному середовищі і вміти розпочинати розмову без підготовки, знати, як підтримати дискусію, попросити повторити або перефразувати вислів, вміти висловлювати власні погляди і думки, пропонувати співрозмовнику висловлювати власні думки, заохочувати співрозмовника до продовження дискусії, повторити частину того, що сказав співрозмовник, для підтвердження взаєморозуміння, запитати більш деталізовану інформацію, брати на себе ініціативу в розмові, розвивати аргументацію;

- поводитись адекватно у типових академічних і в професійних ситуаціях (на конференціях, дискусіях, дебатах, бесідах);

- володіти мовленнєвим етикетом спілкування (мовними моделями звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо);

- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, гнучко користуючись загальноживаними фразами.

б) Монологічне мовлення:

- чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування;
- продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно поєднаній дискурс.

3. Читання:

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, популярних та спеціалізованих журналів та джерел в інтернеті;
- швидко визначати зміст і доречність нових джерел, статей і звітів з метою пошуку інформації з широкого кола навчальних та професійних тем;
- розуміти головну ідею та знаходити необхідну інформацію в автентичній технічній літературі за фахом;
- передбачати основну інформацію тексту за його заголовковою частиною та ілюстративним матеріалом, що супроводжує текст (прогнозуюче читання);
- здійснювати ознайомче читання автентичних технічних текстів для отримання інформації;
- накопичувати інформацію з різних джерел для подальшого її використання (на презентаціях, конференціях, дискусіях в академічному навчальному середовищі, а також у подальшій науковій роботі);
- здійснювати читання з метою поповнення термінологічного словника;
- розуміти статті, звіти і доповіді з сучасної навчальної і професійної тематики, розуміти позицію автора та виділяти найважливіші місця;
- розуміти розгорнуті інструкції щодо роботи устаткування/обладнання;
- розуміти графіки, діаграми та рисунки;
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію (листи, факси, електронні повідомлення тощо);
- розуміти інформацію рекламних матеріалів.

Вступник повинен уміти:

- складати та викладати в усній формі текст, що належить до навчально-професійної або наукової сфери, у формі повідомлення, демонструючи володіння стилями сучасної української літературної мови й лексичними та граматичними нормами.
- володіти діловим мовленням для складання різного роду документів (заява, пояснювальна записка, довіреність, рекомендація тощо);
- будувати розгорнуті висловлювання, виконувати змістовно-оцінну переробку тексту, формулювати свою точку зору і давати оцінку змісту тексту з цих позицій, узагальнювати інформацію двох і більше текстів.

4. Граматика

Знання граматики необхідне не лише для розуміння текстів з навчально-професійної сфери, але і для розуміння елітарних художніх текстів, а також для адекватного сприйняття (продукування) будь-яких проявів живої розмовної мови.

Вступник повинен знати граматичні норми:

- важкі випадки утворення і вживання форм іменників, прикметників, дієслів, числівників;
- норми узгодження означення з означуваним словом, підмета з присудком;
- нормативну побудову і вживання дієприслівникових та дієприкметникових зворотів;
- норми побудови простих і складних речень, конструкцій з прямою і непрямою мовою.

Форма проведення та загальна характеристика основних складових блоку вступного іспиту

Блок вступного іспиту з мови навчання (української) для вступу іноземців на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра на основі здобутого ступеня (рівня) освіти в країні його походження, еквівалентного освітньому ступеню бакалавра (НРК6) або освітньому ступеню магістра (освітньо-кваліфікаційному рівню спеціаліста) (НРК7), проводиться в усній формі з використанням тестових технологій.

Користування довідковою та допоміжною літературою не передбачено.

Білет блоку вступного іспиту включає чотири завдання, кожне з яких містить мовний матеріал, представлений у вигляді лексичного, морфологічного, словотвірного мінімумів і синтаксичних структур.

Перше і друге завдання включають тридцять лексико-граматичних запитань і передбачають вибір правильної відповіді із запропонованих варіантів.

Перший тип тестових завдань спрямований на перевірку знань граматики, вміння вживати слова і словосполучення у потрібних граматичних формах, а також дозволяє перевірити словниковий запас вступника. Завдання складено з двадцяти запитань: окремих речень, що містять пропуски. Вступник повинен вибрати правильну граматичну форму із запропонованих варіантів для заповнення пропуску. Для кожного запитання пропонуються чотири варіанти відповіді, лише один з яких правильний.

Правильний на думку вступника варіант позначається у відповідній клітинці бланка відповідей відміткою «+».

Другий тип тестових завдань – текст з пропусками, які необхідно заповнити запропонованими словосполученнями, вибравши один з трьох варіантів. Цей вид завдання вимагає від вступника володіння лексико-граматичними нормами української мови і розуміння логіко-сміслових зв'язків тексту. Кількість пропусків у тексті – 10.

Правильний на думку вступника варіант позначається у відповідній клітинці бланка відповідей відміткою «+».

Третє завдання передбачає усне формулювання тексту, що належить до офіційно-ділової сфери спілкування (заяви, пояснювальної записки, доручення, рекомендації тощо).

Четверте завдання передбачає складання і виклад в усній формі розповіді за обраною спеціальністю в магістратурі або за темою наукової роботи (наукові інтереси, тема і зміст кваліфікаційної роботи бакалавра або майбутньої кваліфікаційної роботи магістра). Обсяг тексту розповіді – не менше 100 слів.

На підготовку до спілкування з членами комісії відведено 90 хвилин.

ЗМІСТ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. ОРФОЕПІЯ. Вимова голосних і приголосних звуків у різних позиціях, сполучень звуків у словах, словосполученнях і реченнях, правила вимови окремих граматичних форм, особливості вимови іншомовних слів, норми наголошування та інтонації.

2. ЛЕКСИКА І ФРАЗЕОЛОГІЯ.

2.1. Лексичне значення слова. Однозначні й багатозначні слова. Вживання багатозначних слів у прямому і переносному значеннях. Загальноживані (нейтральні) і стилістично забарвлені слова, професійні слова і терміни.

2.2. Групи слів за значенням: синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.

2.3. Фразеологізми. Поняття про фразеологізм, його лексичне значення. Власне книжні фразеологічні одиниці; термінологічні назви предметів, явищ, понять; номенклатурні найменування; складені термінологізовані назви; лексикалізовані сполуки.

3. МОРФОЛОГІЯ.

3.1. Утворення відмінкових форм в однині та множині: іменник, прикметник, кількісний числівник, займенник.

3.2. Уживання відмінкових форм в однині та множині: основні значення відмінків – називний відмінок, родовий відмінок, давальний відмінок, знахідний відмінок, орудний відмінок, місцевий відмінок, кличний відмінок.

3.3. Особові форми дієслова (дієвідмінювання): дійсний спосіб, наказовий спосіб, умовний спосіб.

3.4. Словотвір: ступені порівняння якісних прикметників, ступені порівняння якісних прислівників, утворення видових пар дієслів, утворення префіксальних дієслів руху, утворення назв осіб за видом діяльності, утворення від дієслів іменників – назв діяльності, утворення іменників – назв місць за виконуваною дією, утворення прикметників від іменників, утворення прислівників від прикметників.

4. СИНТАКСИС.

4.1. Сполучення кількісних числівників з іменниками.

4.2. Просте речення: розповідні, питальні, спонукальні речення.

4.3. Просте ускладнене речення: просте речення з однорідними членами, просте речення з однорідними членами та узагальнювальним словом, просте речення з дієприкметниковим зворотом, просте речення з дієприслівниковим зворотом, просте речення зі вставними словами, просте речення зі звертанням.

4.4. Просте односкладне речення: односкладні речення з головним членом – дієсловом, односкладні речення з головним членом – іменником.

4.5. Складне речення: складнопідрядні речення зі з'ясувальною підрядною частиною (сполучники *що, щоб*, сполучні слова *куди, звідки, скільки, чому, навіщо, який*); складнопідрядні речення з означальною частиною зі сполучними словами *який, котрий, що* в називному відмінку та непрямих відмінках; складнопідрядні речення з темпоральною підрядною частиною (сполучник *коли*), вираження значення одночасності, вираження значення різночасності, складнопідрядні речення з відношенням причини, складнопідрядні речення з відношенням умови (реальної, ірреальної), складнопідрядні речення з відношенням допусту.

4.6. Пряма і непряма мова.

5. СТИЛІСТИКА. Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції. Робота над текстами різного стильового спрямування. Офіційно-діловий та науковий стилї. Форми документів: заява, резюме, автобіографія, характеристика, доповідна, пояснювальна записки, листи, розписка, контракт. Засоби оформлення наукового та професійного тексту. Структурно-семантичні особливості усного ділового та наукового тексту. Засоби оформлення реферату, анотації, статті, тез, доповіді, дипломної роботи.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
в.о. ректора Національного
транспортного університету

Микола ДМИТРИЧЕНКО

« 04 » 2023 р.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

за результатами блоку вступного іспиту для іноземців з мови навчання
(української) для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра

Структура оцінки блоку вступного іспиту

Оцінка блоку вступного іспиту (O) складається з суми балів, виставлених комісією для проведення блоків вступних іспитів для іноземців з мови навчання (української) за виконання вступником кожного з чотирьох завдань білета блоку вступного іспиту.

Бали за виконання завдань комісія виставляє в результаті спілкування зі вступником, яке відбувається на основі відповідей на завдання, підготовлених вступником протягом відведеного на це під час блоку вступного іспиту часу.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінку блоку вступного іспиту визначають у такому порядку:

1) переглядають відповіді на завдання білета блоку вступного іспиту, підготовлені вступником, пропонують вступникові усно пояснити/розкрити надані відповіді та, вислухавши вступника, виставляють бали за виконання завдань: за відповіді на кожне запропоноване лексико-граматичне запитання і за виконання кожного запропонованого завдання з визначення рівня мовної підготовки (завдання для читання та творче завдання);

2) оцінюють виконання кожного завдання білета блоку вступного іспиту, виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей на запитання/завдання;

3) обчислюють оцінку O блоку вступного іспиту за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^{32} B_i$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е лексико-граматичне запитання або за виконання завдання з визначення рівня мовленнєвої підготовки.

Критерії оцінювання відповідей на запитання/завдання

1) Лексико-граматичні завдання (завдання 1 та 2):

2 бали за відповідь на кожне з тридцяти запитань, якщо вступник вказав правильний варіант відповіді з чотирьох/трьох запропонованих;

0 балів, якщо вступник вказав неправильний варіант відповіді або вказав більше одного варіанту відповіді або не вказав жодного варіанту відповіді.

2) Завдання з визначення рівня усної мовленнєвої підготовки – усне формулювання тексту офіційно-ділового стилю (завдання 3).

Завдання оцінюється балами від 0 до 20.

Оцінювання змісту, логічності та стилістичної нормативності – загалом 12 балів

Критерій	Визначення критерію	Кількість балів
Відповідність змісту запропонованого виду тексту офіційно-ділового стилю	Зміст повністю відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю.	4
	У цілому зміст відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю.	3
	У цілому зміст відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю, проте є дрібні недоліки і одне серйозне порушення логіки і змістовного оформлення.	2
	Зміст лише частково відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю. Кілька серйозних порушень логіки і змістовного оформлення.	1
	Зміст абсолютно не відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю.	0
Відповідність офіційно-діловому стилю	Повна відповідність вимогам офіційно-ділового стилю.	4
	1–2 стилістичні помилки.	3
	3–4 стилістичні помилки.	2
	5–6 стилістичних помилок.	1
	7 і більше стилістичних помилок.	0
Дотримання необхідної структури відповідного тексту офіційно-ділового стилю	Повністю дотримана необхідна структура відповідного тексту офіційно-ділового стилю.	4
	У цілому структура відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю, проте є одне порушення в його структурі.	3

	У цілому структура відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю, проте є два порушення в його структурі.	2
	Структура лише частково відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю. Кілька серйозних порушень в структурі тексту офіційно-ділового стилю .	1
	Структура абсолютно не відповідає запропонованому виду тексту офіційно-ділового стилю.	0

Оцінювання орфоепічної, лексичної та фразеологічної нормативності – загалом 8 балів

Кількість помилок	Кількість балів	Кількість помилок	Кількість балів
0–1	8	11–12	3
2–3	7	13–14	2
4–6	6	15–16	1
7–8	5	17 і більше	0
9–10	4		

3) Завдання з визначення рівня усної (монологічної та діалогічної) мовленнєвої підготовки – складання і виклад розповіді за обраною спеціальністю в магістратурі або за темою наукової роботи (завдання 4).

Завдання оцінюється балами від 0 до 20:

16–20 балів, якщо вступник склав і виголосив змістовне усне повідомлення, яке демонструє багатство лексичного запасу вступника. Повідомлення логічне, зв'язне й має завершений характер; має вступну, основну і заключну частини; використані необхідні засоби зв'язку речень. Можливі певні синтаксичні огріхи;

11–15 балів, якщо вступник подав у цілому змістовне повідомлення, яке демонструє багатство лексичного запасу вступника, однак є кілька дрібних недоліків у змісті. Повідомлення в цілому логічне. Усі структурно-композиційні елементи наявні та розташовані у правильній послідовності. Наявні синтаксичні та стилістичні неточності. Допущено 3–4 орфоепічні, лексичні чи фразеологічні помилки;

6–10 балів, якщо вступник подав не цілком або мало змістовне повідомлення, що свідчить про недостатній лексичний запас вступника. Допущено кілька серйозних помилок у змісті. Повідомлення не цілком логічне, недостатньо структуроване, є кілька серйозних порушень у логіці викладу і зв'язності речень. Текст не відповідає науковому стилю. Наявні синтаксичні та стилістичні

неточності. Допущено понад 5 орфоепічних, лексичних та фразеологічних помилок;

1–5 балів, якщо вступник склав і виголосив беззмістовне, абсолютно нелогічне, не структуроване повідомлення, яке демонструє обмежений лексичний запас. Текст не відповідає науковому стилю. Значна кількість стилістичних, орфоепічних, лексичних та фразеологічних помилок.

0 балів, якщо вступник демонструє відсутність навичок усного українського мовлення.

Загальна оцінка блоку вступного іспиту від 0 до 59 балів вважається незадовільною.

Голова комісії
для проведення блоків вступних іспитів
канд. філол. наук, доцент

Наталія ЗОЗУЛЯ

« 13 » 04 2023 р.

ДОДАТОК А

ЗРАЗОК БІЛЕТА БЛОКУ ВСТУПНОГО ІСПИТУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

БЛОК З МОВИ НАВЧАННЯ*Ступінь магістра***Білет №***1. Виберіть слово (словосполучення) для заповнення пропуску в реченні.*

	А	Б	В	Г
1. Мій друг студент. Він ... в університеті.	навчається	вчить	вивчає	навчає
2. Вчора я ... зі своєю подругою.	порадила	показала	розповіла	розмовляла
3. Я дуже хочу поїхати до Іспанії, тому що ... там не був	де	нікуди	ніколи	куди
4. На ... Національного транспортного університету працюють висококваліфіковані фахівці.	всі факультети	всіх факультетах	всіма факультетами	всім факультетам
5. Щоб все знати та добре відповідати ..., потрібно багато вчитися.	до іспитів	під час іспитів	після іспитів	на іспити
6. Кияни люблять метро, ... це найзручніший вид транспорту.	як	що	тому що	якщо
7. Будь ласка, ... свою країну на мапі та розкажіть про неї.	покажіть	скажіть	поясніть	розкажіть
8. Я зробив фотографії та ... їх подрузі електронною поштою.	надіслав	отримав	дав	взяв
9. Микита - мій друг. Я почав дружити ... ще в університеті.	з ним	про нього	у нього	йому
10. Одного дня професор спитав ..., чому вона вступила до цього університету.	дівчина	дівчині	дівчини	дівчину
11. Викладач ... нам про Київ та попросив нас написати про своє рідне місто	порадив	розповів	попросив	спитав

12. На Андріївському узвозі знають та люблять	вуличні музиканти	з вуличними музикантами	вуличних музикантів	про вуличних музикантів
13. Багато відомих людей не відразу ... своє покликання.	шукають	знайшли	шукатимуть	знайдуть
14. Минулої неділі Омар весь день ... вулицями Львова.	гуляв	погуляв	нагулявся	буде гуляти
15. Я хочу подарувати книгу	у української подруги	українську подругу	українській подрузі	українська подруга
16. Сьогодні у нього	важкого іспиту	про важкий іспит	важкий іспит	до важкого іспиту
17. Вчора Марія ... мене до театру.	запрошує	запросити	запрошувати	запросила
18. Він ... вхідний квиток та пішов на екскурсію до музею.	купляв	купив	купить	буде купляти
19. Андрій ніколи не вчився грати у футбол. Він не ... футболом.	цікавиться	знає	вміє	розуміє
20. У них мало ... , але інколи вони їздять відпочивати до Дніпра.	вільний час	вільного часу	у вільний час	про вільний час

2. Прочитайте текст. Заповніть пропуски, вибравши одне із словосполучень, наведених після тексту.

Історія Києва

Історія Києва налічує понад 1500 років. Тут зародилася й сформувалася давньоруська культура, що стала одним із досягнень 1.

Давньоруський історик Нестор розповідає, що Київ 2 – Кий, Щек, Хорив – та їхня сестра Либідь. Вони збудували невелике місто на високому правому березі Дніпра і назвали його на честь старшого брата Київ, тобто місто Кия. І зараз є у Києві гора Щекавиця і вулиця Щекавицька – на честь Щека, гора Хоривиця і вулиця Хорива – на честь Хорива. А маленька київська річка називається Либідь – 3.

У IX столітті утворилася перша українська держава – 4. Київ став столицею Русі. Це сприяло дальшому розвитку міста, зростанню його могутності й авторитету в Європі.

5 поділявся на дві частини – Верхнє місто, або Гора, та Нижнє місто, або Поділ. У Верхньому місті, на Горі, знаходився палац князя, там жили багаті люди. А у Нижньому місті, на Подолі, жили прості люди, які шили одяг та взуття, виробляли посуд, зброю, прикраси – 6.

X–XI сторіччя – це час розквіту Русі та її столиці. 7 збудував у Києві великий новий палац, нові гарні церкви. Це було «місто Володимира». А князь Ярослав Мудрий збудував Софійський собор, Золоті ворота, заснував Печерську лавру. Це було «8».

Ці пам'ятки архітектури 9. Тисячі туристів 10, щоб побачити на власні очі стародавню столицю України-Русі.

1. А) древньої цивілізації;
Б) сучасних науковців;
В) древніх греків.

2. А) заснували три брати;
Б) заснували три сестри;
В) заснував один брат.
3. А) на честь сестри Ліди;
Б) на честь сестри Либіді;
В) на честь старшого брата.
4. А) Київська Русь;
Б) Російська імперія;
В) Антична держава.
5. А) Сучасний Київ;
Б) Стародавній Київ;
В) Античний Київ
6. А) все необхідне для життя;
Б) все необхідне для розваг;
В) все необхідне для війни.
7. А) Київський князь Володимир;
Б) Московський князь Володимир;
В) Польський князь Володимир.
8. А) місто Ярослава;
Б) місто Святослава;
В) укріплення Ярослава.
9. А) відомі у всьому світі;
Б) відомі тільки українцям;
В) невідомі для світу.
10. А) приїжджають до Києва;
Б) приїжджають до Львова;
В) приїжджають в Європу.

3. Складіть усно офіційно-діловий текст. Дайте усну ділову рекомендацію телефоном людині, яка пропрацювала у вас кілька років і тепер переходить на іншу роботу. В рекомендації зверніть увагу на займані посади, ділові та особисті якості співробітника.

4. Складіть розповідь за обраною спеціальністю в магістратурі або за темою наукової роботи (ваші наукові інтереси, тема і зміст кваліфікаційної роботи бакалавра або майбутньої кваліфікаційної роботи магістра).

Розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету 13 квітня 2023 року, протокол № 35.

Голова комісії
для проведення блоків вступних іспитів